

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Heval BOZDAĞ

Ağrı Milletvekili

Basına yansıyan ve mahpus yakınları ile avukatları tarafından ulaştırılan bilgilere göre Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan mahpusların temel yaşam ve sağlık haklarına erişiminde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu durum, mahpusların en temel yaşam haklarının sistematik biçimde ihlal edildiğini göstermektedir. Özellikle cezaevinde temiz içme suyuna erişimin sağlanmadığı ve mevcut suyun hijyenik olmadığı yönünde şikayetler bulunmaktadır. İddialara göre, cezaevinde hijyenik olmayan kuyu suyu mahpuslara dayatılmakta; daha önce kuyu sisteminde yaşanan hijyen ve kirlilik problemlerinden kaynaklı sular kullanılmadığı için Bakanlığınız tarafından tanınan günlük 3 litre temiz su hakkı ise cezaevi yönetimi tarafından uygulanmamaktadır. Bununla birlikte, mahpuslara verilmesi gereken temiz suyun cezaevi idaresi ve personeli tarafından özel ihtiyaçları için kullanıldığı yönünde iddialar bulunmaktadır.

Mahpuslar *"Koşullardaki çeşme suları içilemeyecek durumda ve kötü koku yayıyor. Bu suyu bırakın içmeyi yüzümüzü dahi yıkayamıyoruz. Geçmiş yıllarda benzer sorunlar nedeniyle Adalet Bakanlığı tarafından günlük 3 litre temiz içme suyu verilmesi uygulaması yapılmıştı. Ancak bu hak son süreçte uygulanmıyor ve bizlere verilmesi gereken temiz su dağıtılmıyor"* diyerek suyun nerdeyse hiç verilmediğini aktarmışlar, bu durumun ciddi sağlık sorunlarına yol açtığını belirtmişlerdir. Suya erişimin dahi engellenmesi, cezaevlerinin açık bir hak ihlali ve kötü muamele alanına dönüştüğünü göstermektedir.

Bununla birlikte, aylardır revir hizmetlerinden yararlanamayan, hastane sevkleri yapılmayan ve özellikle diş sağlığı başta olmak üzere çeşitli sağlık sorunları konusunda tedaviye erişemeyen çok sayıda mahpus olduğu da ifade edilmektedir. Bu durum, mahpusların en temel haklarından biri olan sağlık hakkının da ihlali anlamına gelmekte, yaşam haklarını tehdit etmektedir.

Temiz içme suyuna erişimin engellenmesi ve sağlık hizmetlerinin fiilen ortadan kaldırılması, insan onuruyla bağdaşmayan ve açıkça hak ihlali niteliği taşıyan uygulamalardır. Cezaevlerinde yaşanan bu uygulamalar, hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmadığı gibi Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmelerine de açıkça aykırıdır.

Bu bağlamda;

1. Patnos L Tipi Kapalı Cezaevi'nde mahpusların temiz içme suyuna erişiminin engellendiği yönündeki iddialar doğru mudur? Bakanlığınıza ulaşan şikayetler var mıdır? Varsa bu şikayetler hakkında ne tür işlemler yapılmıştır?
2. Cezaevinde daha önce uygulanan günlük 3 litre temiz içme suyu verilmesi uygulaması halen yürürlükte midir? Yürürlükte ise, 3 litre temiz su hakkının uygulanmamasının gerekçesi nedir? Mahpuslara temiz içme suyu verilmemesi bilginiz dahilinde midir?
3. Cezaevinde kullanılan suyun hijyen ve sağlık koşullarına uygunluğu düzenli olarak denetlenmekte midir? Son denetim ne zaman yapılmıştır?
4. Mahpuslara içilemez nitelikte su verildiği iddiaları hakkında bugüne kadar herhangi bir idari veya adli soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa neden?
5. Mahpuslara verilmesi gereken temiz suyun cezaevi personeli ve idaresi tarafından kullanıldığı iddiaları doğru mudur? Doğruysa bu durum açık bir görevi kötüye kullanma değil midir? Bu iddialar hakkında bir inceleme başlatılmış mıdır?
6. Cezaevinde revir hizmetlerinin fiilen işletilmediği ve hastane sevklerinin yapılmadığı iddiaları doğru mudur? Bu durumun sorumluları hakkında herhangi bir idari ve hukuki işlem yapılmış mıdır?
7. Cezaevinde revir hizmetlerinden yararlanamayan ve hastane sevkleri yapılmayan mahpus sayısı kaçtır? Özellikle acil sağlık ihtiyacı bulunan mahpusların tedaviye erişimini sağlamak için hangi önlemler alınmaktadır?
8. Bakanlığınızca söz konusu iddiaları araştırmak ve ağır hak ihlallerinin önüne geçmek için derhal bir denetim veya inceleme başlatılması planlamakta mıdır?
9. Cezaevlerinin denetimsiz ve keyfi uygulamaların alanı haline gelmesini engellemek adına Bakanlığınız hangi somut politikaları uygulamaktadır veya uygulayacaktır?